

חוק זכויות החולה, תשנ"ו-1996

פרק א': מטרת החוק

מטרת החוק

1.

חוק זה מטרתו לקבוע את זכויות האדם המבקש טיפול רפואי או המקבל טיפול רפואי ולהגן על כבודו ועל פרטיותו.

פרק ב': פרשנות

הגדרות

2.

– בחוק זה

כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940 – "בית חולים"

ועדה שהוקמה לפי סעיף 24 – "ועדת אתיקה"

מקום המיועד למתן טיפול רפואי דחוף המאויש על ידי רופא אחד לפחות, – "חדר מיון"
ושהמנהל הכללי הכיר בו כחדר מיון לענין חוק זה

לרבות פעולות איבחון רפואי, טיפול רפואי מונע, טיפול פסיכולוגי או – "טיפול רפואי"
טיפול סיעודי

בית חולים או מרפאה – "מוסד רפואי"

חולה וכל המבקש או המקבל טיפול רפואי – "מטופל"

רופא, רופא שיניים, סטז'ר, אח או אחות, מיילדת, פסיכולוג, מרפא בעיסוק, – "מטפל"
פיזיותרפיסט, קלינאי תקשורת, תזונאי-דיאטן, קרימינולוג קליני, פודיאטר, פודיאטר
מנתח, כירופרקט, וכן כל בעל מקצוע שהכיר בו המנהל הכללי, בהודעה ברשומות,
כמטפל בשירותי הבריאות

מידע המתייחס באופן ישיר למצב בריאותו הגופני או הנפשי של מטופל – "מידע רפואי"
או לטיפול הרפואי בו

מי שמורשית לעסוק ביילוד לפי פקודת המיילדות – "מיילדת"

המנהל הכללי של משרד הבריאות – "המנהל הכללי"

לרבות ממלא מקומו – "מנהל מוסד רפואי"

נסיבות שבהן אדם מצוי בסכנה מיידית לחייו או קיימת סכנה – "מצב חירום רפואי"
מיידית כי תיגרם לאדם נכות חמורה בלתי הפיכה, אם לא יינתן לו טיפול רפואי דחוף

"קרימינולוג קליני", "תזונאי-דיאטן", "קלינאי תקשורת", "פיזיותרפיסט", "מרפא בעיסוק",
כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות – "כירופרקט", "פודיאטר מנתח", "פודיאטר"
הבריאות, התשס"ח-2008

כמשמעותה בסעיף 34 לפקודת בריאות העם, 1940, שבה ניתן טיפול רפואי – "מרפאה"
בידי חמישה מטפלים לפחות

כמשמעותו בפרק ב'1 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976 – "סטז'ר"

נסיבות שבהן אדם מצוי בסכנה לחייו או קיימת סכנה כי תיגרם לאדם – "סכנה חמורה"
נכות חמורה בלתי הפיכה, אם לא יינתן לו טיפול רפואי

כמשמעותו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996 – "עובד סוציאלי"

מי שרשום בפנקס הפסיכולוגים לפי חוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977 – "פסיכולוג"

כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 – "קופת חולים"

מי שמורשה לעסוק ברפואה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976 – "רופא"

מי שמורשה לעסוק ברפואת שיניים, לפי פקודת רופאי השיניים [נוסח – "רופא שיניים"
חדש], התשל"ט-1979

מידע לפי סעיף 17 המתועד בדרך של רישום או צילום, או בכל דרך – "רשומה רפואית"
אחרת, לרבות התיק הרפואי של המטופל שבו מצויים מסמכים רפואיים על אודותיו

שר הבריאות – "השר"

פרק ג': הזכות לטיפול רפואי

הזכות לטיפול רפואי

3. (א)

כל הנזקק לטיפול רפואי זכאי לקבלו בהתאם לכל דין ובהתאם לתנאים ולהסדרים
הנוהגים, מעת לעת, במערכת הבריאות בישראל

(ב)

במצב חירום רפואי זכאי אדם לקבל טיפול רפואי דחוף ללא התניה

איסור הפליה

4. (א)

לאום, ארץ מוצא, מטפל או מוסד רפואי לא יפלו בין מטופל למטופל מטעמי דת, גזע, מין
נטיה מינית, גיל או מטעם אחר כיוצא באלה

(ב)

אין רואים הפליה מטעמי גיל לפי סעיף זה כאשר ההבחנה נדרשת משיקולים רפואיים

טיפול רפואי נאות

5.

מטופל זכאי לקבל טיפול רפואי נאות, הן מבחינת הרמה המקצועית והאיכות הרפואית,
והן מבחינת יחסי האנוש

מידע בדבר זהות המטפל

6. (א)

מטופל זכאי למידע בדבר זהותו ותפקידו של כל אדם שמטפל בו

(ב)

המנהל הכללי יקבע הוראות בדבר דרכי הזיהוי של מטפל ושל עובד מוסד רפואי

זכות לנוכחות מלווה בטיפול רפואי

א. 6 (א)

מטופל זכאי לכך שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו (להלן – מלווה), יהיה נוכח בעת קבלת
טיפול רפואי, ובלבד שהמלווה לא יתערב במתן הטיפול הרפואי

(ב)

על אף האמור בסעיף קטן (א), מטפל רשאי שלא לאפשר למלווה להיות נוכח בעת קבלת
– טיפול רפואי, אם סבר שיש בנוכחותו כדי

(1)

;לפגוע בבריאות המטופל, המלווה או מטופלים אחרים

(2)

לפגוע באיכות הטיפול הרפואי שניתן למטופל, בסיכויי הצלחתו של טיפול כאמור, או
לפגוע באפשרות לקבל מהמטופל מידע הנדרש לשם הטיפול הרפואי

(3)

;להפריע הפרעה ממשית לעבודת המטפל או הצוות המטפל

(4)

לפגוע בפרטיות של מטופלים אחרים, ולא ניתן למנוע את הפגיעה באמצעים סבירים אחרים.

(ג)

סבר המטפל כי אין לאפשר למלווה להיות נוכח בעת קבלת הטיפול הרפואי בשל אחת מהעילות המנויות בסעיף קטן (ב), יסביר למטופל את הטעם לכך ויאפשר למלווה, ככל הניתן, להיות נוכח סמוך לאחר מתן הטיפול הרפואי

דעה נוספת

7.

מטופל זכאי להשיג מיוזמתו דעה נוספת לענין הטיפול בו; המטפל והמוסד הרפואי יסייעו למטופל בכל הדרוש למימוש זכות זו

הבטחת המשך טיפול נאות

8.

עבר מטופל ממטפל אחד לאחר או ממוסד רפואי אחד לאחר, יהיה המטופל זכאי, לפי בקשתו, לשיתוף פעולה של המטפלים והמוסדות הרפואיים הקשורים לטיפול הרפואי בו, לשם הבטחת ההמשך הנאות של הטיפול

קבלת מבקרים

9.

מטופל המאושפז במוסד רפואי רשאי לקבל מבקרים בזמנים ועל פי הסדרים שקבע מנהל המוסד הרפואי

איסור או הגבלה של הכנסת חמץ לבית חולים לשם שמירת כשרות לפסח

א. (א) 9

מנהל בית חולים רשאי לקבוע הוראות בדבר איסור או הגבלה של הכנסת חמץ למבנה בית החולים, כולו או חלקו, הנדרשות לשם שמירת כשרות לפסח עבור המטופלים המאושפזים בו (בסעיף זה – הוראות איסור או הגבלה של הכנסת חמץ); הוראות כאמור ייקבעו לאחר שמנהל בית החולים שקל חלופות אחרות ובהתחשב בזכויות המטופלים ובצורכיהם, ובכלל זה צורכיהם הרפואיים, ורשאי הוא להתחשב בין היתר בצורכי המלווים והעובדים

(ב)

הוראות איסור או הגבלה של הכנסת חמץ יפורסמו באופן קבוע באתר האינטרנט של בית החולים, ואם אין אתר כאמור – באתר האינטרנט של משרד הבריאות, לפי מידע שיעביר

אליו בית החולים, ובבית החולים יוצבו שלטים בדבר ההוראות האמורות; נוסף על כך, מנהל בית החולים רשאי להסמיך עובד של בית החולים ליידע את הבאים בשערי בית החולים בדבר ההוראות.

(ג)

אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות כל דין הנוגעות לכשרות מזון

שמירה על כבודו ופרטיותו של המטופל

10. (א)

מטפל, כל מי שעובד בפיקוחו של המטפל וכן כל עובד אחר של המוסד הרפואי ישמרו על כבודו ועל פרטיותו של המטופל בכל שלבי הטיפול הרפואי

(ב)

מנהל מוסד רפואי יקבע הוראות בדבר שמירה על כבודו ועל פרטיותו של המטופל הנמצא במוסד הרפואי

טיפול רפואי במצב חירום רפואי או סכנה חמורה

11. (א)

בנסיבות שיש בהן לכאורה מצב חירום רפואי או סכנה חמורה, והתבקש מטפל או מוסד רפואי לתת טיפול רפואי לאדם, יבדוק אותו המטפל ויטפל בו ככל יכולתו

(ב)

לא היתה למטפל או למוסד הרפואי היכולת לטפל במטופל, יִפְנוּ אותו במידת יכולתם, למקום שבו יוכל המטופל לקבל את הטיפול המתאים

(ג)

מנהל מוסד רפואי יקבע סידורים מתאימים לביצוע הוראות סעיף זה

בדיקה רפואית בחדר מיון

12. (א)

פנה מטופל לחדר מיון זכאי הוא לבדיקה רפואית בידי רופא

(ב)

מצא הרופא הבודק כי המטופל זקוק לטיפול רפואי שאינו סובל דיחוי, יתן לו את הטיפול הרפואי; ואולם, אם אין אפשרות לתת לו את הטיפול הרפואי באותו מקום, יִפְנֶה רופא חדר המיון את המטופל למוסד רפואי מתאים, ויבטיח במידת יכולתו את העברתו לאותו מוסד רפואי

(ג)

מנהל מוסד רפואי שיש בו חדר מיון יקבע סידורים מתאימים לביצוע הוראות סעיף זה

פרק ד': הסכמה מדעת לטיפול רפואי

הסכמה מדעת לטיפול רפואי

13. (א)

לא יינתן טיפול רפואי למטופל אלא אם כן נתן לכך המטופל הסכמה מדעת לפי הוראות פרק זה

(ב)

לשם קבלת הסכמה מדעת, ימסור המטפל למטופל מידע רפואי הדרוש לו, באורח סביר, – לרבות, "מידע רפואי", כדי לאפשר לו להחליט אם להסכים לטיפול המוצע; לענין זה

(1)

האבחנה (הדיאגנוזה) והסכנות (הפרוגנוזה) של מצבו הרפואי של המטופל

(2)

תיאור המהות, ההליך, המטרה, התועלת הצפויה והסיכויים של הטיפול המוצע

(3)

הסיכונים הכרוכים בטיפול המוצע, לרבות תופעות לוואי, כאב ואי נוחות

(4)

סיכויים וסיכונים של טיפולים רפואיים חלופיים או של העדר טיפול רפואי

(5)

עובדת היות הטיפול בעל אופי חדשני

(ג)

המטפל ימסור למטופל את המידע הרפואי, בשלב מוקדם ככל האפשר, ובאופן שיאפשר למטופל מידה מרבית של הבנת המידע לשם קבלת החלטה בדרך של בחירה מרצון ואי תלות

(ד)

על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי המטפל להימנע ממסירת מידע רפואי מסויים למטופל, הנוגע למצבו הרפואי, אם אישרה ועדת אתיקה כי מסירתו עלולה לגרום נזק. חמור לבריאותו הגופנית או הנפשית של המטופל.

אופן מתן הסכמה מדעת

14. (א)

הסכמה מדעת יכול שתהיה בכתב, בעל פה או בדרך של התנהגות

(ב)

הסכמה מדעת לטיפול רפואי המנוי בתוספת הראשונה תינתן במסמך בכתב, שיכלול את תמצית ההסבר שניתן למטופל

(ג)

נזקק מטופל לטיפול רפואי המנוי בתוספת הראשונה ונמנע ממנו לתת את הסכמתו מדעת בכתב, תינתן ההסכמה בפני שני עדים, ובלבד שדבר ההסכמה והעדויות יתועדו בכתב סמוך ככל האפשר לאחר מכן

(ד)

במצב חירום רפואי, הסכמה מדעת לטיפול רפואי המנוי בתוספת הראשונה יכול שתינתן בעל פה ובלבד שדבר ההסכמה יתועד בכתב סמוך ככל האפשר לאחר מכן

טיפול רפואי ללא הסכמה

15.

– על אף הוראות סעיף 13

(1)

מטפל רשאי לתת טיפול רפואי שאינו מנוי בתוספת הראשונה, גם ללא הסכמתו מדעת של המטופל אם נתקיימו כל אלה:

(א)

מצבו הגופני או הנפשי של המטופל אינו מאפשר קבלת הסכמתו מדעת

(ב)

לא ידוע למטפל כי המטופל או אפוטרופסו מתנגד לקבלת הטיפול הרפואי

(ג)

אין אפשרות לקבל את הסכמת בא כוחו אם מונה בא כוח מטעמו לפי סעיף 16, או אין אפשרות לקבל את הסכמת אפוטרופסו אם המטופל הוא קטין או פסול דין

(2)

בנסיבות שבהן נשקפת למטופל סכנה חמורה והוא מתנגד לטיפול רפואי, שיש לתיתו בנסיבות הענין בהקדם, רשאי מטפל לתת את הטיפול הרפואי אף בניגוד לרצון המטופל אם ועדת האתיקה, לאחר ששמעה את המטופל, אישרה את מתן הטיפול ובלבד ששוכנעה כי נתקיימו כל אלה

(א)

במסר למטופל מידע כנדרש לקבלת הסכמה מדעת

(ב)

צפוי שהטיפול הרפואי ישפר במידה ניכרת את מצבו הרפואי של המטופל

(ג)

קיים יסוד סביר להניח שלאחר מתן הטיפול הרפואי יתן המטופל את הסכמתו למפרע

(3)

בנסיבות של מצב חירום רפואי רשאי מטפל לתת טיפול רפואי דחוף גם ללא הסכמתו מדעת של המטופל, אם בשל נסיבות החירום, לרבות מצבו הגופני או הנפשי של המטופל, לא ניתן לקבל את הסכמתו מדעת; טיפול רפואי המנוי בתוספת הראשונה יינתן בהסכמת שלושה רופאים, אלא אם כן נסיבות החירום אינן מאפשרות זאת